

Avalik pöördumine rahandusministrile

11. September 2024

Lugupeetud rahandusminister Jürgen Ligi

Eesti tubakavabade nikotiinitoodete edasimüüjad soovivad tähelepanu juhtida mitmele teemale, mis reaalses elus taanduvad rahale ja rahvatervisele. Oleme teadlikud, et tingituna tootevaldkonnast ei saa me nimetada end ühemõttelisteks lobistideks, kuid loodame siiski, et pöörate tähelepanu järgnevale infole.

Eestis on tubakavabade nikotiinitoodete müük reguleeritud peamiselt tervisevaldkonna keskselt, sarnaselt muudele tervistkahjustavatele toodetele, mis paraku aga ei täida täiel määral oma eesmärki. Olemasolevad regulatsioonid piiravad oluliselt maitsestatud toodete müüki, viitega, et maitsestatud tooted on atraktiivsemad alaealistele ning noortele naistele, kes traditsioonilist tubakatoodet muidu ei tarbiks. Kuna maitsestatud toodetel on nõudlust, siis on ka must turg selles tootegrupis õitsemas. Olukorra tõsidust rõhutab fakt, et legaalsete tubakavabade nikotiinitoodete müügitulust laekub riigieelarvesse ligikaudu 50 miljonit eurot maksutulu, mis on kriitilise tähtsusega tänases riigieelarve puudujäägi kontekstis. Samuti tuleb märkida, et arvestades musta turu ulatust ning maitsestatud toodete kättesaadavust lähiriikides nagu Läti, Leedu, Poola ja Rootsi, võib saamata jääva maksutulu maht ulatuda vähemalt samasse suurusjärku.

Tuleb ka ära märkida, et Eestis on keelatud transiit kõnealustele toodetele, mille seaduslik lubamine tooks riigieelarvesse hinnanguliselt 100 miljoni euro suuruse positiivse mõju. Seetõttu oleme arvamisel, et antud küsimus vajab viivitamatut tähelepanu ning avatud arutelu.

Meie käesolev pöördumine tuleneb murest seoses kavatsusega kehtestada ettevõtetele lisamaksustamine. Soovime esitada ettepaneku kaasajastada antud tootegrupi seadusandlust viisil, mis selle asemel, et luua soodsat pinnast mustale turule, hoopis kahandaks selle haaret ning aitaks seejuures tõhusalt panustada riigieelarvesse. Jätkates praeguses süsteemis, ohustame me mitte ainult riigi maksutulu laekumist, vaid ka rahvatervist, kuna must turg ei allu regulatsioonidele, mis peaksid kaitsma tarbija huve.

Oleme avatud dialoogiks ning kutsume Teid üles astuma samme, et luua seadusandlik raamistik, mis toetab turu reguleerimist ning riigieelarve tasakaalustamist, hoides samal ajal fookuses ka rahvatervise kaitset ning ka läbimõeldud jätmete käitlemist.

Lugupidamisega,

Easysmoke OÜ

Foxtrot Uniform Capital OÜ

Nicorex Baltic OÜ

Vapista OÜ

11.09.2024.